

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Redakcja i Administracja:
Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.
Telefony Redakcji: { dzienne — 10-06.
nocy — 4-04.

Konto w P. K. O. 66999.
Lomży, Wólkowsku,
Filje: w Grodnie i Suwałkach.

Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 14-15;
godz. 10 rano w kościele Św. Krzyża
telefon 26 10-06 dodatkowy.
Administracja czynna od godziny 9-15 od 17-20.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

„Nasze będzie zwycięstwo“.

Jak już zaznaczyliśmy we wczorajszym numerze „Głosu Obywatela”, zainteresowanie się społeczeństwa sesją budżetową Sejmu, która ma być dzisiaj otwarta, urosło na miarę wydarzeń, mających się rozegrać w czasie trwania tej sesji.

Nie chcemy wyprzedzać wypadków, których bieg cała Polska będzie śledziła z natężoną uwagą, nie mniej jednakże skłonni jesteśmy dopatrywać, że gdyby połączona opinia chciała zrozumieć wolę olbrzymiej większości społeczeństwa i z względny nawet umiarem przystosowała swe ustosunkowanie się do zagadnień chwili, to rozpoczęta dzisiaj sesja budżetowa Sejmu mogłaby otworzyć okres pozytywnych w skutkach prac nad przebudową ustroju państwa, które byłoby udziałem całego Sejmu.

Dzisiaj niestety nic nie wskazuje na to, by przedstawiciele oboga wojujących opozycji zrozumieli uznania przez kraj całej konieczności szybkiej i dokładnej naprawy ustroju państwowego i skłonni byli przystąpić do rzeczowej dyskusji nad zgłoszonym przez Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem projektem zmiany Konstytucji. I dlatego właśnie, pomimo żywności przez nas optymizm, że sprzeciwiany z enuncjacji pana Premiera Świątalskiego program Rządu — musi być i będzie nawet rychło zrealizowany, dalecy jesteśmy od chęci ludzenia się tem, że przywódcy zjednoczonej opozycji, solidarnej w negacji wszelkich poczynan rządowych zmieniają swą taktykę, wypróbowaną ze szkoda dla demokracji i państwa w dniu 31 października.

Wydarzenia ostatnich dni trzydziestu przekonały nas aż nadto namiętnie, że opozycja nie zrezygnowała z generalnej rozgrywki z Rządem i snuje nadal z właściwym jej zakłamywaniem się horoskopy o bliskim powrocie do władzy.

Program i zamierzenia zakulisowe co do tej rozgrywki są dla nas doskonałym odzwierciedleniem marazmu, do jakiego dojdzie byśmy mogli, gdyby opozycja dorwać się mogła do władzy.

Na szczęście dla kraju — jest to zgola wykluczone.

Rząd, oparty o zdecydowaną wolę olbrzymiej większości społeczeństwa i cieszący się bezwzględny zaufaniem kraju, znajduje dość silny, by wyjść zwycięsko dla siebie, a z pożytkiem dla Państwa z narzuconej mu rozgrywki, od jego bowiem zwycięstwa nad obozem polityki ślepców i demagogii zależy losy Polski jutroszej.

W zwycięstwo to wierzą wszyscy, którzy umieją patrzeć trzeźwo na prace już dokonane i trudności, zda się nieprzezwyciężone, a jednak przelamane przez obóz, który, jak zaznaczył Pan Premier Świątalski, — gdy przystępował do czynnej walki o niepodległość wierzyl w swe własne siły i szedł po moarstwo stanowisko Polski marszałami, które wielu ludziom wydawały się ryzykownymi.

Obóz ten, wspierany i kierowany przez siłę i wolę tego człowieka, któ-

Przed otwarciem sesji Sejmowej

WARSZAWA. 4.XII. (Tel. wł.) Zgodnie z wczorajszą naszą Informacją, w dniu dzisiejszym obradowały wszystkie kluby sejmowe, prócz klubu B.B.W. R. Obrady dzisiejsze w końcowej rezolucji zmierzały do tego, aby zdecydować się na uchwałę wyrażenia wotum nieufności dla Rządu i prawdopodobnie w jednym z najbliższych dni po otwarciu sesji budżetowej

wniosek ten będzie zgłoszony. Co się tyczy klubu B. B. W. R. to zbierze się on prawdopodobnie jutro przed posiedzeniem Sejmu. Potwierdza się również wiadomość, że na pierwszym posiedzeniu to jest jutro zabraze głos w imieniu Rządu przy pierwszym czytaniu preliminarza budżetowego minister Skarbu p. Matuszewski.

Rząd myśli o zabezpieczeniu robotników na starość

WARSZAWA. 4.XII. (Tel. wł.) Wycofany w swym czasie z kancelarii sejmowej projekt ustawy o ubezpieczeniu na wypadek starości lub niezdolności do pracy robotników został w Ministerstwie Pracy poddany gruntownej przeróbce. Projekt w niedługim czasie znaleźć się ma na porządku obrad Rady Ministrów.

Według naszych informacji ustawa ubezpieczeniowa obejmuje wszystkich robotników fabrycznych i warsztatowych w przemyśle prywatnym. Wiek w którym ubezpieczony traci zdolność do pracy i nabiera praw do emerytury nowy projekt ustala na lat 60.

Kwestją osiedlenia Ukraińców w Polsce

WARSZAWA. 4.XII. (Tel. wł.) Uwzględniając prośbę ukraińskiego Komitetu centralnego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w okólniku do wojewodów zaznacza, że uważa za konieczne uregulować w drodze wyjątku kwestię pobytu emigrantów ukraińskich, którzy za zgodą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub na podstawie specjalnego upoważnienia konsultatu polskiego w Pradze, uzyskali przed dniem 1 października r. b. zezwolenie na wjazd do Polski w celu pozostania w Polsce na czas nieokreślony.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dzieli wskazanych przybyszów na 2 kategorie, wliczając do pierwszej kategorii te osoby, które po przybyciu do Polski otrzymały posady i stanowiska w instytucjach rządowych i samorządowych i w ten sposób uzyskały w drodze pośredniej aprobate dalszego pobytu w Polsce w celach zarobko-

wych, oraz do drugiej kategorii innych emigrantów ukraińskich, którzy przybyli przed dniem 1 października r. b. na mocy wizy polskich placówek konsularnych w Czechosłowacji.

W stosunku do pierwszej kategorii Minister Spraw Wewnętrznych godzi się na udzielenie zezwolenia na pobyt aż do odwołania, bez względu na termin ważności posiadanych przez tychże emigrantów dowodów osobistych, w stosunku zaś do kategorii drugiej, pozostawia rozstrzygnięcie tej kwestii uznaniu wojewodów, przez term termin ważności paszportu nie miałyby również znaczenia, wiażące wojewodów. Jednakże o ile chodzi o załatwienie sprawy pobytu Ukraińców, zaliczonych do drugiej kategorii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zastrzega sobie możność opinii w tych wypadkach, w których wojewodowie zamierzaliby załatwić sprawy te odmownie.

Zemsta czy ofiara przypadku?

Łódź. 4.XII. (Tel. wł.) Wczoraj około godziny 10 wieczorem na szosie Wieluń—Sieradz, padł ofiarą zagadkowego morderstwa, dorożkarz

ry był wodzem Polski w walce o Jej niepodległość i granice, więc godność Narodu, przetrwał już takie trudności, że wszelkie przeciwności, jakie z kolei musi pokonać, by wolnemu i wielkiemu Państwu dać trwałe podstawy organizacyjne, nie mogą być dla niego nieprzezwyciężalnymi.

Wie o tem doskonale opinia i stąd wypływa jej bezsilność, będąca dla niej źródłem nieobliczalnej demagogii, których przejawów mogliśmy naliczyć kracie.

W dniu dzisiejszym przeto w sali sejmowej stanął wobec siebie — obóz ludzi ofiarnych i zahartowanych w walce o mocarstwo stanowisko Polski — obóz zakłamanej demagogii, z których pierwszy idzie śmiało po zwycięstwo, drugi zaś ulec musi wściekaniu, czy później.

Pierwszego obozu będzie zwycięstwem.

obspany gradem kul. Napastnicy, którzy dokonali tego zabójstwa, z niewiedomych narazie przyczyn, znikli w ciemnościach nocy. Zamordowany dorożkarz nazywa się Mejerowicz.

Zjazd Związków Obrony Kresów Zachodnich w Warszawie

W dniu 29 bm. odbył się w Warszawie Zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich, w którym z terenu województwa białostockiego brało udział 8 delegatów.

Na zjeździe omawiano sprawy organizacyjne, oraz szereg spraw dotyczących pracy na terenie województwa białostockiego, graniczącego na przestrzeni 5 powiatów z Prusami Wschodnimi.

Należy podkreślić uznanie Zjazdu dla Obwodu Północnego Z. O. K. Z. który w Okręgu Środkowym Z.O.K.Z. zdobył sobie opinie placówek najruchliwszej i najwydatniej pracującej.

Hołd pamięci wielkiego pisarza

Warszawa 4.XII. (PAT). Dzisiaj o godz. 10 rano w kościele Św. Krzyża odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej, poza którą w puszcze marmurowej złożono serce wielkiego pisarza ś. p. Władysława Rejmonta. Na uroczystość przybyli: Pan Prezydent Rzplitej, profesor Ignacy Mościcki w otoczeniu szefa Kancelarii cywilnej i wojskowej, oraz adiutantów, członkowie rodziny zmarłego pisarza, p. prezes Rady ministrów Kazimierz Świątalski, p. minister Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego Sławomir Czerwiński, wojewoda warszawski Jaroszewicz, dyrektor departamentu sztuki profesor Jastrzębowski, dyrektor protokołu dyplomatycznego p. Romer, prezydent miasta Słomiński, bardzo licznie był reprezentowany świat literacki. Miejsca w presbiterjum zajęli reprezentanci różnych instytucji, nawy kościelne wypełniła publiczność.

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą którą odprawił ks. Szelągowski, w asyście duchowieństwa. Po skończeniu nabożeństwa odbyło się odsłonięcie, a następnie poświęcenie tablicy granitowej pożą którą spoczęło serce wielkiego pisarza. Tablica ta zaprojektowana i wykonana przez artystę rzeźbiarza Zygmunta Otto nosi napis „Tu spoczą serce ś. p. Władysława Rejmonta”. Poświęcenia dokonał ks. biskup Szelągowski. Sam akt złożenia serca Rejmonta odbył się kilka dni temu w obecności rodziny zmarłego pisarza i grona literatów oraz przedstawicieli parafii.

Dalszy rozłam w PPS. GWK.

Kraków. 6.XII. (PAT). Były poseł P.P.S. Klemensiewicz, długoletni działacz w partii i redaktor „Prawa Ludu” wystąpił z partii.

Pogotowie kolejowe.

Warszawa. 4.XII. (Tel. wł.) Minister Komunikacji p. inż. Kühn, zatwierdził regulamin dotyczący pogotowia ratunkowych na kolejach. Na ważniejszych stacjach mają stałe dyżurywać pod parą, pociągi składające się z wagonów sanitarnych, salą operacyjną wagonu, z przyrządami do podnoszenia i naprawiania wagonów, wagon ślusarski oraz wagon dla personelu.

Chiny o konflikcie z Sowiecami

BERLIN. 4.XII. (Tel. wł.) Poselstwa chińskie w Berlinie, ogłosiło komunikat o stosunkach z Sowiecami. Komunikat stwierdza, że propaganda sowiecka przedstawia nieprawdziwie przebieg wypadków na dalekim wschodzie.

Najład wojsk czerwonych na terytorium chińskie bez wypowiedzenia wojny przedstawiony jest przez Sowiecy, jako wielkie zwycięstwo, — i olbrzymi sukces militarny. Rząd chiński przez cały czas konfliktu trzymał się ściśle pokojowej polityki, chińskie wojska otrzymały rozkaz nie dodawania się prowokacjom sowieckim. To pastepowanie rządu chińskiego oparte było na szerszej polityce pokojowej zgodnie ze stanowiskiem sygnatarjuszy paktu Kelloga.

Jak to było w Sokolach w dniu 11 listopada r.b.

Szowinizm nieopozycyjnych jednostek wyraża niepewetowane szkody... Lomżyńskie „Życie i Prasa” w Nr 47 z dn. 24 listopada, w artykule p. t. „Żydzi na cmentarzu”...

Prace przygotowawcze do wiosennych konkursów rolniczych

(Dokończenie) Walory te osiągnąć można przez odpowiedni dobór prelegentów... Zaopatrzenie w druki... Materiał do konkursu...

Kronika miejska

Praca nad budżetem... Zw. Rob. Spożywczych... Katastrofa samochodowa... Kradzież... Skutki... Koncert... Budżety sejmików... Wzrost... Zabójstwo... Szlabanie... O przedszkole... Lotnictwo na nowych drogach... Prenumerujcie „Głos Obywatela”

KRONIKA WOJEWÓDZKA

GRODNO Zw. Rob. Spożywczych... GRAJEWO Katastrofa samochodowa... LOMŻA Kradzież... OSTROLEKA Rada Miejska... WOLKOWYSK Zabójstwo... Szlabanie... Wypadek... Wyrzek w procesie b. urzędników Izby Skarbowej

Nieprawdopodobny wyzysk robotników przez fabrykantów

Otrzymujemy następujące pismo: „Centralny Zw. Zawod. Robot. i Robot. Przemysłu Włókienniczego w Rzeczypospolitej Polskiej...”

XX dzień procesu inż. Głotza

W dniu wczorajszym posiedzenie Sądu jakkolwiek wyznaczone było na godz. 10 rano zostało otwarte dopiero o godz. 12.40...

Wyrzek w procesie b. urzędników Izby Skarbowej

W toczącej się od dwóch dni rozprawie w Sądzie Okręgowym o nadużycia b. urzędników Izby Skarbowej w Białymstoku, zapadł wyrok mocą którego: Oskarżony Zajczkowski, mieszkaniec miasta Kielc skazany został na 3 lata, zaś osk. Malczewski na 2 lata więzienia...

Anestzowanie szajki fałszerzy dokumentów urzędowych

Przed kilku dniami, dzięki energii policji śledczej, została aresztowana banda fałszerzy dokumentów i aktów stanu cywilnego.

Likwidację szajki rozpoczęto od aresztowania na st. kol. Ostrow Maz. Indy Frydmanowa, która w celu wyjazdu do Stanów Zjednoczonych, za pomocą przekupstwa wyrobiła sobie fałszywą metrykę urodzenia, przy pomocy zaś sfalszowanej metryki i wyciągu z ksiąg ludności, uzyskała w Starostwie Ostrowskim paszport na imię Indy Iwrej t. j. nazwisko panienskie, gdy faktycznie od 20 sierpnia 1928 roku jest zamężna za Hersztem Frydmanem. Razem z Frydmanową został aresztowany jej mąż, który świadomie współdziałał w wyrobieniu fałszywych dokumentów swej żonie. Przy rewizji osobistej znalezione u niego paszport zagraniczny, wzięc na wyjazd do Stanów Zjednoczonych i sfalszowaną metrykę urodzenia jego żony.

W toku dalszego dochodzenia, policja mając uprzednio zdobyte informacje w drodze wywiadów i obserwacji aresztowała Izraela Berenholca, który pośredniczył w wyrobieniu fałszywych dokumentów w Magistracie m. Ostrowi, a szczególnie wyciągów z ksiąg ludności stałej i innych zaświadczeń. Poza to aresztowano Ruchle Kielewiczową i jej syna Salomona, którzy prowadzą potajemne biuro prób i

podają pośredniczyli w wyrobieniu fałszywych dokumentów u władz państwowych. Kielewiczowie pozostawali w stałym kontakcie z sekretarzem wydziału hipotecznego w Ostrowi-Maz. Leonem Zdanowskim, który za pobieraniem specjalnego wynagrodzenia, wydawał fałszywe wypisy z aktów urodzenia i zawarcia związków małżeńskich. Aresztowany Zdanowski przyznał się do winy.

Pozatem aresztowano urzędnika Magistratu m. Ostrowi-Maz. Bolesława Smoleńskiego. Wszystkich wyżej wymienionych władze sądowe postawiły w stan oskarżenia z art. 440 K. K. Groź im kara od jednego roku do lat sześciu więzienia.

Nr. Eł 534 | 28, Eł 1605 | 29

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Białymstoku, rew. II (ul. Sobieskiego Nr. 7) ogłasza, że w dniu 12 grudnia 1929 r. od godziny 10 rano, w Białymstoku przy ul. N. Warszawskiej pod Nr. 22 w fabryce Natalii Herbst dzierżawionej przez Chaima Gerca i Lazarza Glikfelda odbędzie się sprzedaż przez licytację 1-go zespołu maszyn przedziałaniowych, 2-ch maszyn do prasowania i salfaktora należących do Chaima Gerca i Lazarza Glikfelda ocenionych na 29000 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dzień licytacji Białystok, dnia 2 grudnia 1929 r.

Komornik
PODBIELSKI.

KONKURS

MAGISTRAT m. ŁAP
Województwa Białostockiego
ogłasza Konkurs

na stanowisko **Sekretarza Magistratu.**

Do posady tej przywiązane są pobory IX st. placu urzędników państwowych z 15 proc. dodatkiem komunalnym.

Od kandydata wymagane, bezwzględna, gruntowna znajomość ustawodawstwa samorządu miejskiego oraz trzech letnia praktyka.

Do podania należy dołączyć:
1) dowód ukończenia zakładu naukowego,
2) metryka urodzenia,
3) świadectwo obywatelstwa polskiego, 4) świadectwo poprzedniej służby, 5) własnoręcznie napisany życiorys.
Oferty z dokumentami należy składać do dnia 15 grudnia 1929 roku. Posada do objęcia od zaraz.

Burmistrz m. Łap.
(-) **A. PERKOWSKI.**

Zarząd oddziału miejskiego woj. T-wa Opieki społ. „PRZYSTAŃ” w Białymstoku wznawia działalność **TANIEJ KUCHNI** w najbliższą sobotę 7 | XII r. b. w domu przy ul. Lipowej l. 54.

Obiady będą wydawane codziennie od godz. 13-tej do godz. 15-tej w cenie po 20 groszy

Obiad składać się będzie z jednego litra pożywnej zupy i 300 grm. chleba.

W celu ustalenia ilości porcji zapisy na powyższe obiady będą w biurze Zarządu Oddziału Miejskiego „Przystani” (gmach Województwa) od piątku dn. 6 | XII włącznie.

Poczynając od soboty t. j. 7 | XII zgłoszenia przyjmować będzie Zarząd w Taniej Kuchni w lokalu kuchni od godz. 13-ej do 15-tej.

Porządkiem jest w celu umożliwienia kuchni przygotowania odpowiedniej ilości obiadów zamawianie na tydzień zgóry.

Zarząd Oddziału Miejskiego uprasza P. T. Organizacje i osoby prywatne, opiekujące się pozbawionymi pracy względnie niezamocnymi o zakupywanie bonów na obiady w tymże biurze.

Kino Polonja P. T. **PONAD ŚNIEG**

Wg. powieści
STEFANA ŻEROMSKO

Dramat w-10 aktach

W obrazie tym widzimy:

Wojnę Polski z bolszewikami

Najład bolszewików na Polskę

Bitwy pod Warszawą

Rozgrom armii bolszewickiej

W rolach głównych:

**Stefan Jaracz, Zofia Szymańska
Mieczysław Cybulski,
Stanisława Wysocka.**

TEATR „PALACE”

W czwartek dn. 5 grudnia 1929 r.

**Stanisław
NAMYSŁOWSKI**
DAJE TYLKO JEDEN
KONCERT ORKIESTRY
składającej się z 40 osób pod
osobistą dyrekcją.

Początek o godz. 9 wieczorem.
Blizsze szczegóły w programach.

Ceny miejsc zwyczajnie!
UWAGA! Orkiestra wystąpi w krakowskich Kościuszkowskich stacjach.
Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru.

„MODERN”

POCZĄTEK: 6:30, 8:30, 10:15

Czy mąż jest w stanie przebaczyć
żonie jej przeszłość?..

PRZEDŚLUBNY GRZECH

Dramat miłości, namietności i łez, na tle sensacyjnego procesu o żonobójstwo.

W roli głównej: **LAURA LA PLANTE** chlubnie znana z filmu „BIAŁE NOCE”

APOLLO Dziś wspaniała premiera **Początek seansów**
Przebojowego filmu produkcji Europejskiej **o g. 6:30, 8:10 i 10:15**

DO SERC WRAŻLIWYCH PRZEMAWIA

DRAMAT WIELKICH NAMIĘTNOŚCI

MIŁOSNY SZEPT NOCY

Dramat salonowo-erotyczny realizacji najwybitniejszego europejskiego reżysera - **Wiktora Tansona**

W rolach głównych:

W rolach głównych:

LIL DAGOWER ||

**Aleksander Murski
i Jan Stüwe**

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domów, lub przesyłką pocztową — 4 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości, przed tekstem,—70 gr.; w tekście—80 gr.; za tekstem—25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty—1 zł. za wiersz redakcyjny; drobne—20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne—50 proc. drożej; za zastrzeżenie miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy 50 proc. niższej.

Układ ogłoszeń przed tekstem 4° lamowy, za tekstem 8° lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: **Wojewódzkie T-wo Lecha.**

Drukarnia A. ŻBARA, Białystok.

Redaktor odpowiedzialny: **Antoni Faranowski.**